

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА“
виносить: в Австро-
на цілій рік 24 К
на пів року 12 К
на чверть року 6 К
на місяць 2 К

За границю:

на цілій рік: зі щоденною ви-
силкою 7 доларів або 14 рублів;
з висилкою двічі в тижні 6 до-
ларів або 12 рублів; з висилкою
що суботи 5 доларів або 10 руб.
Поодиноке число по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Кonto почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-сусільний днівник.

„Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милості і віри не возьмеш,
бо рукоє ми серце і віра руска“. — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Альбанське питанє і сербско-австрійський спір.

(X) Вісти, що насіли з Білгорода, значують, що міністер-предсідник Пасич вернув в сербського головного табору коло Скояля до Білгорода та що мав заявити, що Сербія обстас при своєм домаганю що до пристани над Адрією. В телеграфічних вістях не означено, котру пристань має Сербія на думці, однак імовірно Драч (Durazzo). Як відомо, Австро-Угорщина виразно заявила сербському правительству, що готова посодіти змаганю Сербії до осягнення доступу до моря задля сербської торгові відповідними уступками в земельничі та тарифові політиці на босанських земляницах. Однак Австро-Угорщина виключає рішучу перерване альбанської області і осаджене Сербії в Альбанії, а готова узглядити сербські господарські домагання, котрі би не нарушували політичних відносин посідані.

Зазначене міністрем-предсідником Пасичом супротивного Австро-Угорщини становища велить догадувати ся, що він не бажає мирної розвязки сербських домагань що до пристани в порозумінні з Австро-Угорщиною, але обстає рішучу за домаганем альбанської пристани. Се було отже цілковитим перечеркненем миролюбивої політики нашої монархії, прізваної в цілій Європі, а ушер Сербії може все попсувати, що доси холодним разумом осягнено. Різка супротивність Сербії не буде виявкою річевих домагань, але політичним ворогованем проти Австро-Угорщини.

Австро-Угорщина не може допустити до того, щоби явний ворог замікав її вхід до Середземного моря, осадовлюючи її при са-мій брамі Адрії і се повинно сербське правительство зрозуміти. Сербія очевидно не зрозуміла дотеперішнього миролюбивого поступування Австро-Угорщини і тим способом так згорділа. Наслідком сего суперечного становища Сербії супроти Австро-Угорщини висуває ся на передове місце в межинароднім положенню альбанське питання.

Балканські народи виступили до бою з Туреччиною з окликом свободи і самоуправи для балканських племен. Доля сих племен а-між ними доля Альбанії може однак обходити не тілько Балканський Союз, але також Австро-Угорщину і Італію, котрі бажають, щоби на захід і на південі від ріки Дріну, повстало самостійна Альбанська держава в власною управою і армією. Що

для політичної рівноваги на Балкані і рівноваги європейської. Австро-Угорщина, як се заявив гр. Берхтолд і гр. Штірк, не думає про підконтрольні області придбання на Балкані, однак конечно буде обставати за утворенем самостійної Альбанії, в котрій альбанське населене і в релігійнім і в народів та культурнім напрямі могло самостійно і свободно розвивати ся. Не треба бути ворогом Сербії, щоби зрозуміти, що Австро-Угорщина не може до пустити до того, щоби Сербія осадила ся в Драчу і в Алессіо на побережу Адрії. Скоро на Балкані виростають такі дві славянські держави, як Болгарія і Сербія, то для європейської рівноваги необхідно, щоби на південі і захід Дріну була самостійна Альбанія і що би Греція займаючи Епір, не посувала ся за далеко на північ в альбанську область. Крім того повинна бути дана певна запорука для Австро-Угорщини й Італії що до прав католицьких Маліссорів і Мірдитів. Сі правда повинні би запоручити великих європейських держав.

Так само повинна бути запоручена свобода католицького існовідання Альбаніям, поселеним в області на північ Дріну, і лучше було, колиби ся область дісталася ся Чорногорі, з котрою Альбанії скорше погодилися, як з Сербами. Сего бажають також самі Альбанії поселені на північ Дріну.

Справді, не можна зрозуміти, як Сербія, котра століттями була в турецькім ярмі, тепер може заперечувати змаганням Альбанії до народної самоуправи. Змагане Сербії до осягнення Старої Сербії, колишньої колиби Сербської держави в середніх віках, може бути зовсім оправдане, однак в се рішучу не справедливостю, наколи Сербія намагає ся розтягнути свою владу поза Дріну на південі і захід, на чисто альбанську область. Сі змагані Сербії можна собі пояснити хиба тим способом, що она бажає через такідалеко-саглі домагання у великих держав при заключенню миру осягнути як найбільші придбання області. Імовірно обійтися тут лише на дипломатичних пересправах, бо Сербія не зможе оперти ся однодушності в сїй справі Австро-Угорщини й Італії. Сербія мала вже докази в 1909 р., що наша монархія є приготовлена на всякі можливі случаї і що в данім случаю зуміє свої домагання рішучу піддержати.

Для обезпеки європейського мира на Балкані було найкористніше, колиби побіч Велико-Болгарії і Велико-Сербії розвинулися також дві могутчі держави народів, Греція і Альбанія.

O. Осип Фацієвич.

Ferrer redivivus.

(Дальше).

Почали ся насильства. Товпа впадала до склепів, змушувала власників їх затворювати. Богато демонстрантів було ранених і мали закровлену одежду, а перевязані були ріжни-ми шматами. Коло 3 години по полуночі доторли ребелянта до ратуша, де відбулося віче із підбурюючими бесідами. Поліцію відпустило а много стрілів поубивало чинних при тім урядників.

Під час того зачали в бічних вулицях ставити барикади. Жінки закривали їх перед наближаючим ся війском. З малими дітьми на руках кидали ся они в поперек улиці і запирали їм в той спосіб дорогу, а під час то-

го мужчини позаду їх зносили що мога та ставили шанці-барикади. Їх дикий запал зробив їх героями революції — тому з триумфом обнощено їх по улицях. Якийсь час здавалося, що настав спокій. Але над вечером зникала знова борба.

Революціонери зривали, шини, демонтували мости, перетинали телефонні і телеграфні дроти, так що місто було зовсім відтяте від світу. Стали будувати дальше барикади на різних точках міста — магазини і склени зі збуруючою і порохом сплющовано.

Головний атак звернено против церков і монастирів. Першою жертвою вандалізму упав монастир шкільних братчиків Ескляпіос. Огонь знищив не лише гарну стару будову, але і одну з найбогатших бібліотек. Оподалік находився дім сестер служебниць, котрі ціле своє життя посвятили навчанню сирітських дітей, в нагороду і їх дім підпалено, саміж служебниці убивано та безчещено.

Згадана часопис так дальше про те пише: „О годині 4-ї здобуто монастир Ескляпіос а в кілька годин пізніше дім сестер служебниць. Що зфанатизоване товпа діяла внутрі мурів, не знаю сказать; я лише бачила перестрашені сестри, що мов божевільні втікали, і монахів, над котрими в огидливий спосіб змущано ся. З монастиря викинено pos“, котрі опікувались безкористно хорими всю утвар на улицю і підпалено. Коли по ча-“

“надійшла поліція і військо, оба монастири стояли вогні. Про погашене пожежі годі було їй думати, військо ограничилось на те, що огонь зльоакізовано. На другий день рано, коли я вже щасливо віддала на корабель, бачила я ще дими, що чорним стовпом зносили ся до неба.“

Перед огнем взагалі годі було що вратувати.

Всі зусяли на віцо не здали ся, бо авар-

хисти спішлили від церкви до церкви і на різ-

них точках міста підкладали огонь, витягаючи

з пивниць бочки з нафтою і розливаючи

внутрі.

Можна собі представити тії страшні і звірські сцени, які витворювали та дика орда збожеволілих звірят — бож годі їх назвати людьми. Священиків і монахін, що стояли при престолах з хрестом в руці убивано, а невісті і сироти повірені їх опіці безчещено. Ігумен Марістів упав пострілений двома кулями. Пароха передмістя Пебльо Нево, що склонився в пивницю, димом задушено, опісля витягнено його трупа і безчещено, тягнути по улицях. З Францішканів убито се-ночі Люкаріона і гвардія Сан Гервазія. На Масну і Премія в дільницях, де находила ся школа Феррера, монахів в огидливий спосіб зневажувано. Одичле звірство до тої степені не знало міри в своїм озівіреню, що витягало навіть з домовин тіла монахін, гадаючи, що в них є дорогоцінності, всипувано зморшувальні кости до каналів, або брали їх під боки та танцювали страшний танець смерти.

При тім ганьблено і по съявотатски безчещено ріжні съяті та посъячені річи. Прегарний образ Божої Матері в дикий нена-висти перший упав жертвою страшної знева-ги. Пльовано на хрести, розбивано їх і кидано в огонь на підпал. Дописець „Hamburger Ge-neralanzeiger“ так відзвівся: „Я не є като-ліком, але проклинаю туго хвилю в своїм житті, що не маючи револьвера в руці не міг я перешкодити тії страшній зневазі“.

Коли насилила товпа свою кровожадність підпалом і убиванем, уряджувала на останок процесії: Тіла помордованіх вбивано частинами на тики і при співі марсіянки і крику „най-живі республіка“ обнощено по улицах міста.

„Berliner Tagblatt“ подає слідучу листу

Виходить у Львові що днів крім неділь і руских съяті о 5 год. по полуночі. — Редакція, адміністрація і експедиція „Руслан“ при ул. Хмельовського ч. 15, II поверх. Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукоши звертається лише а попередну засторогу.

Рекламації лише неопечатані в вільні від порта. — Оповістки звичайні приймаються по цн 20 с. від стрічки, а в „Надісланім“ 40 сот. Подяки і приватні донесення по 30 сот. від стрічки

збурених та спалених церков, монастирів та конфесійних школ і домів зладжених після актів процесу.

Ось они:

- 1.—9. шість парохіяльних церков в Бардельоні, а три інші в Горті і Кнот;
 - 10.—11. дві каплиці в Пекіні;
 - 12.—14. колегія і приют „Adoratrices“, в котрім находилося приміщене 8½ упавших дівчат;
 15. виховуючий заклад Концепціоністів;
 16. монастир Капуцинів;
 17. дім Каміліянок, що ходили коло хоріх;
 18. колегія „San Anton“, що мала своїх 1.000 а приватних 600 учнів;
 19. конвент Вінкентіянців;
 20. монастир св. Ероніма;
 21. дім служебниць „Servas de Maria“;
 - 22.—24. монастирі Аррепендітів і Вальдовіцьків;
 - 25.—26. конвент місіонарів Серця Ісусового і милосердих братів;
 - 27.—28. публичні школи Салезіянців і Салезіанок;
 29. оселя Асунціоністів в Петро Секо;
 30. дім і приют Вінкентіянок;
 - 31.—32. церков і конвент „Padres Mimis“, котрі опікувались безкористно хорими в своєму заведенню;
 - 33.—35. два монастирські дівочі пансиони;
 35. колегія в Кале де Боллі;
 36. заведені християнської школи;
 37. колегія сестер з Льорето;
 - 38.—41. монастир убогого дитятка Ісуса, школу і шпиталік;
 - 42.—44. дві школи служебниць Марії, в котрих побирали науку 600 робітниць;
 45. колегія Ескольонія;
 46. приют „Sagrada Família“ в Кльот;
 47. дім Францішканок в Пебльо;
 - 48.—49. монастир сестер de Santo Domingo“ і стація місіонарок в Грасії;
 50. колегія св. Тереси;
 51. конвент Францішканів в Сан Мажен;
 52. дім спіріт в Сан Йозе;
 53. оселя служебниць в Кале де Альдона;
 54. монастир Капуцинок;
 55. дім св. Філіпа в Грасії;
 - 56.—57. колегія св. Андрея і промисловська школа в Ля Кор;
 58. конвент Домініканок в Гарті;
 59. монастир Францішканок в Сан Гервазіо;
 60. монастир в Монтеязі.
 61. єпископська семінарія з будинками, вакристиєю і кількою престолів;
 62. дім кат. робітничого товариства в Сан Педро;
 63. патронат робітничий в Сан Йозе, школа, каса, читальня і велика сала;
 64. дім кат. товариства;
 65. школа катехетична;
 66. школа і дім робітників в Пекіні.
- В багатьох слугах підпалювалося дому, хоча видно було, що там є люди. Сестри Асунціоністки уратували своє життя тим, що втекли по крівлі горіючого дому до сусідного. Много школ тому лише улягло знищено, що провідниками ватаги палячів були самі учніки вільних шкіл Феррера.*)

(Конець буде).

Хто винен?

Крути — верти, як хочеш, але всему таки винна сваха!

Ось такий погляд виробився у наших більших, середніх, а ще більше у менших ріжкового покрою політиків, що всему винен хтось інший, приміром, непричком сказавши, християнськими суспільниками.

Все би ім можна простити, коли були націонал-демократами, радикалами, революціонерами, неробами, дурисьвітами, але що они християнськими і то ще суспільниками, це непростимий гріх.

Будь він „зло“-мудрій, як Соломон, „слодко“-мовний як Колодинський, первостепений організатор, як чорногорський отаман Кирило, горячокровний і воєвничий, як перший поборник радикально-націонал-демократичного табору, то не має вартисти, бо він християнський союзник, так лепечуть політики і славні редактори, а за ними безкрайні гайворони.

Все хтось у нас мусить бути винен в бевуспішності, тільки не „я“ і не „ми“. Вже наша така вдача, як у цигана, що як прийде молочну кашу юсти, або пироги, то „я“, а молотити, то „ти“. До гонорів, репрезентаций, та критики „ми“, а до роботи „ти“, та ще батогом.

У нас невдачі на ріжких полях більше, чим успіхів, але на се мовчить любенке „Діло“ і всякі дописці, бо прецінь „ми“ не можемо бути винні, а християнських союзників в нема покищо в делегаціях, раді державні, ні в соймі, ані по ріжких інституціях, а школа, бо як практика показує, они здали би ся бодай до сего, щоби можна було на них вину зложити і від часу до часу переїхати ся, бодай для відміни.

Ще в однім українським суспільством та величкими політиками довший час забутім і легковажевім шкільництвом плектують ся християнські союзники, тож любеньке „Діло“ і всякі головусі і лісі, в расі і без риси дописці можуть від часу до часу до схочу погуляти.

Коли би так повело ся було їх звідси викурити, настали би були інші часи в шкільництві, а так они винні, що Towarzystwo szkoły ludowej засівав густою сітію наш край експонівками, добирає ся вже до семої шкіри мужика, та небавом всіх перехрестить на „лацінське“; они винні, що по руских школах учати неграмотні в українській мові учительки і учителі, що по містах не мають своїх учителів, хиба денеде на показ, яко музейну рідкість, они винні, що по радах шкільних окружних нема наших представників, що наші філософи не здають іспитів, а підномагають жіздів і Поляків, яких іменують по українських гімназіях, они винні, що по семінарях іменують самих Поляків, а навіть запродалися Полякам і не хотять допустити своїх таки суспільників до тих посад, они винні, що від десяткох літ не основують українських гімназій, а за те заводять польські філії і перетворюють їх в самостійні гімназії, они винні, що не уціннюють ся у міністра, чому директограми по утраквістичних семінарях не іменують Русинів, а лише Поляків (видно, запродають ся і мовчать), винні, що приватні польські гімназії і семінарії ростуть як гриби по дощі, де треба і не треба, та дістають право прилюдності, а рускі ціліми літами добити ся сего права не можуть; винні, що не дають о дальше образовані народних учителів, щоби привдати потрібні сили до виділових школ, до школ вирав при семінарях учительських і на окружних інспекторів.

Чому они не мали бути винні? Прецінь запродались, та тому мовчать і власти шкільні на все позволяють. А „ми“? Ми все те бачимо, та руки заложили і чекаємо, що з сего вийде. Є винний, то пошож нам, видячи таку неміч, до діла брати ся? Наше діло — найти винного, осудити, відсудити його від часті і доброго імені, а поза тим, наша хата з краю...

Ой не так, любчики, они винні, бо ми їх так осудили і вирок прилюдно оголосили, але і ви винні, хотя ще вас не осужено. Они винні і ви винні, ми всі винні! Они винні, а може бесилні і ще до того вами таки самими обесилювані, що замість їх поперти і розслідити річ, освідомити суспільність і візвати до праці і поправи лиха, вдоволяємо ся знайшовши жертвеного козла і дуримо съвідомо може не себе, а суспільність.

Супроти загальної вини всіх, може було лучше вже раз залишити кідане грязюки в хату суспільників, а закотити рукави і спільно взяти ся, обдумавши розумно річ, до праці.

Інша зовсім річ основне розсліджене причин занепаду нашого шкільництва і розкрите правди, в чим і в кім лежить вина, бо бодай послужило би се до зрозуміння похибок і остережене на будуче, але заким історики позирають матеріали, міне ще трохи часу, тож годі в теперішнім недомаганю кидати вину на сего або того, коли є се випливом цілого ланцуха похибок, блудів, недопильновування в час життєвих справ, нерозуміння а наяві легковаження справ.

Що так має ся річ, досить буде вказати на кілька зразків в минувшині і теперішності.

Довгі літа перед 1869 роком Русини і Поляки в Галичині мали відрізняльні заряди свого шкільництва, що віставали як в інших коронних краях в руках консисторій, а ім підлягали відрізняні для одних і других шкільні округи. Над одними і другими стояли як верховна влада міністерств, губернія, краєва президія, а від року 1851 краєва влада шкільна, до котрої висилали днісціальни власті пропозиції на іменовані радників. О сім съвідчить письмо президії з 24. вересня 1851. ч. 8.842, відтак письмо з 24. квітня 1851 ч. 631, нормуюче устрій власті шкільних.

Коли ми вже в тих часах мали в своїх руках шкільництво, тож де лежить вина, що другі народи сю власть задержали, скрішили і розширили, а ми цілковито стратили?

Вже в тих часах веде ся борба о виділенні цілого ряду шкіл з під заряду латинської консисторії а приділене під заряд град. кат. консисторії пр. в Krakivci, Rypotichach, Lubachovci, Starý Soli, Tylivci і т. д. цілій ряд.

Де лежить вина, що ми ще в 1851. були съвідомі потреби заведені в тих громадах науки рускої мови і підчинені їх гр. кат. консисторії, а до нинішнього дня через 60 літ вічного не відіяли.

Вже в тих часах веде ся борба о введенні наук рускої мови по місках школах, де учать ся діти населення руского, а магістрати міст Самбора і Перемишля заносять до власти шкільної краєвої жалоби на введені сеї мови по школах. Знов можна навести в сїй справі цілі ряд жалоб і оборони. Однак мимо съвідомості, мимо так живої акції за своїм шкільництвом ми все пустили з рук — і через се витворили стан, на котрий нині так нарікаємо і стремимо досягнення бодай сего, що вже мала.

Де шукати винних, що ми в новім устрою шкільництва по 1869 році бодай мала Ради шкільні місцеві в своїх руках, а по Радах шкільних окружних все бодай один з делегатів Ради повітової був Русином, а нині в багатьох повітах і се стратили. Ще недавні часи, як делегати Русинів на засіданнях Рад шкільних окружних промовляли по руски, а діловодство по школах ведено після викладної мови, а тепер?

Можна си в сей спосіб ідучи крок за кроком виказувати, як через рівнодушність, нерозуміння, а навіть недбалство, чи другі причини тратили ми вплив на шкільництво, і шукати винних, аж вкінці дійшлиб ми до нинішньої пори, нинішнього стану і представників наших в Раді шкільний краєвій, которых нераз обжаловуємо о такі річі, за котрі акт обжаловання повинен обнати значно ширший круг винних а часом і тих, котрі їх обвинюють.

Тому повинні ми зрозуміти, що метода вишукування винних не доведе нас до нічого пульового, а радше нас розведнє, ослаблює, обезсильє і її вже час залишити.

Не розуміємо під сим закривані дійсної вини, яка виходить на шкоду народу, але нехайже критика буде річева, оперта на фактах, тоді не жаль є відпокутувати. Кідане знов з привички є треба, або ні, чи є з що або ні, болотом, на людій, не почуваючих ся до вини, є в кождім разі шкідне і неетичне.

Поляки днесь не тілько задержали і укріпили свій стан посідання в шкільництві, виробили сили, але мають переважний вплив і на наше шкільництво, а до того покликали до життя агресивно ділаючі товариства, які працюють рівнобіжно і доповнюють працю власті шкільних.

Ми маємо мінімальний вплив на власти

шкільні і ще ослаблюємо ся, а покликана до життя „Рідна Школа“ хотій як гарно розвиває ся і в нашою гордостю, не може рівната ся з анальгічною інституцією польською, яка служить тілько до доповнення праці рядових інституцій шкільних.

За далеко ми відстали від других народів, много зістас до роботи. Одно, чим може тішити ся, що народ прозрів, пізнав вагу освіти, вагу своєї школи, хотій на разі переважно середній і дає докази зрозуміння, тому не шукаймо винних, залишім сю лиху привичку, а гартуючи ся до культурної праці, кріпім слабі сили і розумно берім ся спільно до праці.

Російська керівча робота в Галичині.*

„Політичне нездовolenе Русинів, которых колись названо „Тирольцями Сходу“, хоче Росія вихінювати для своїх цілій. Російська керівча робота в Галичині не нова. Вже під час переходу російської армії на Угорщину в 1849. р. Росія старала ся утвердити ся в Галичині. Се вдало ся її в тім виді, що ту і там слабий рух славянофільський скермовано на рософільській шлях і намагано ся писати менше або більше по російські, в упослідженем народної рускої (української) мови. Не було легко опанувати в повні російські мову — але змагане до московщини вже було. Російський съвіщеник Равський у Відні був головним апостолом нової науки. З початком 60. их років минулого століття, коли Росія по кримській війні прийшла до себе, присвятила она галицьким Русинам більшу увагу.

„Звісно, яких штучок уживає російська дипломатія; найзвичайніша, але також найнебезпечніша штучка полягає в тім, що Росія загіджує ся в чужих краях у відповідний її спосіб, розкладає їх і ослаблює, щоби вкінці їх проковтнути. Так робила она з Україною в 17. століттю, так робила з Польщею у 18. століттю, так само пробувала робити з Балканськими державами в 19. століттю. Російська плянова розкладова робота в Галичині почала ся в 1862. р. і трає по нинішній день, отже пів століття. Є печатані докази (в переписці російського протоєрея Лебединцева) на то, що Росія підномагала „вибраних“ галицьких Русинів вже в шістдесятіх роках минулого століття грішими, книжками, часописами і іншими середниками. Двадцять стипендій для галицько-руських студентів установив сам цар! Русофільський рух зайшов небавком так далеко, що вже в 1866. році [саме по битві під Славковом (Кенігсберг) — се знаменне] гомонів в Галичині кліч: „Ми Русини не є самостійним народом, але ідентичні з Москвою!“

„Свідомі, якіх штучок уживає російська дипломатія; найзвичайніша, але також найнебезпечніша штучка полягає в тім, що Росія загіджує ся в чужих краях у відповідний її спосіб, розкладає їх і ослаблює, щоби вкінці їх проковтнути. Так робила она з Україною в 17. століттю, так робила з Польщею у 18. століттю, так само пробувала робити з Балканськими державами в 19. століттю. Російська плянова розкладова робота в Галичині почала ся в 1862. р. і трає по нинішній день, отже пів століття. Є печатані докази (в переписці російського протоєрея Лебединцева) на то, що Росія підномагала „вибраних“ галицьких Русинів вже в шістдесятіх роках минулого століття грішими, книжками, часописами і іншими середниками. Двадцать стипендій для галицько-руських студентів установив сам цар! Русофільський рух зайшов небавком так далеко, що вже в 1866. році [саме по битві під Славковом (Кенігсберг) — се знаменне] гомонів в Галичині кліч: „Ми Русини не є самостійним народом, але ідентичні з Москвою!“

„Але у Русинів була вже з трийця роках 1860-х роках тяжку боротьбу з платними ренегатами. Партия, яку попираво правительство лише хвільово і дуже проблематично, а потім правильно лишало на Божу ласку, борола ся ціліми роками з молодечим зв'язком і заплаченим рософільською партією, але не вспіла обильно плаченого внутрішнього ворога перемогти в короткім часі.

„Тимчасом Росія працювала в Галичині цілою силою пари. Многі часописи і товариства діставали з Росії правильні, обильні замоги, російський банк у Львові одержав від міністра Віннеградського поверх три мільйони корон, які очевидно „розпайовано“ межі істинно русських патріотів галицьких; російську армію і російські відносини, російську дипломатію перехвалювали в Галичині на всі заставки; платні шпигуни в виді численних редакторів (н. пр. сумнозвісний Купчанко, Жівін і ін.) працювали в дусі Росії витревало і звичко вишукуючи подібних собі. Головною

метою тої безчесної роботи було, відповідно підготовити східну Галичину і Буковину для російської овлади. Така сама розкладна робота в Галичині і на Буковині триває до нині, коштує Росію багато грошей і проявляє ся в наших часах в ширеню православя, російської мови, в якій тепер переважно виходить русофільські часописи (у Львові є два російські днівники і кілька популярних часописів), в безчислених шпигунах, обществах, бурсах, в обсаджуваню ріжких військових місць своїми партійниками і в тім по-дібнім.

„Чи лежить розвиток такої ярко анти-одержавної партії, в інтересі Австрої, що п'ятирічні десятиліттями не спиновано її шкідного впливу? А прецінь давайши правительства її толерували, а навіть попирави — а також нії не видно відповідного відпору. Национально съвідома руска (українська) партія в Галичині під кожним зглядом має перевагу над російською партією. По 50-ти роках напруженій праці удалось ся її заволодіти народом і надати свою розвиткови такий напрям, який без сумніву може бути для нашої держави лише

канських народів стоїмо на становищі, що як Німці бажають сердечної приязні з німецьким царством, так ми бажаємо сердечної приязні з балканськими народами. Зглядом монархії і династії підчеркуюмо нашу вірність і привязаність. Зробіть все, щоби ми нашим братам на Балкані могли сказати: Дивіться, брати, та монархія любить нас і дає нам все до всестороннього розвитку.

В дальшій розправі промовляли дел. Грубан, Вольф, Хоц, Піттоні, Гельмер, Еленбоген і Лео.

Дел. Лео говорив, що події останніх тижнів спровадили для цілії Європи такий важливий переворот у всіх відносинах, якого в історії сеї часті сьвіта не було від наполеонівських часів. Перед нашими очима утворилася ненадійна велика оружна держава. Мали слов'янські держави доказали здивованій Європі, що одним замахом стали важним чинником на політичній і мілітарній сцені. Обговорюючи політику монархії зглядом поздніх Слов'ян, сказав бесідник, що вже зазначили і інші делегати, що наша монархія повинна була або удержанувати в Сербію широю приязні зносини або трактувати її як неприятеля і при надаючі ся нагоді прямо заволодіти нею. Остало ся на жаль в половині дороги; бо належить уважати неясною політику монархії, якщо вона зі своїми в мільйонах полуднів Слов'ян дозволила на полуднівій границі держави розвивати ся ворожій для нас, самостійній Сербії.

Дотеперішня, т. зв. система рівноваги сил в Європі діяла в наслідок останніх по-дій великих потрясень. Коли іменно супротив пансловістичних тенденцій балканських держав була противага в мілітарній силі Туреччини, то нагло повстало в наслідок упадку Туреччини зовсім нове положення. В нинішньому політичному положенні віялою мірою — говорив бесідник — не можна уважати 20-мільйонного польського народа менше вартим політичним чинником. Довго жалував ся відтак бесідник на гнет Поляків в Прусах, а що мимо сего польські делегати не займають опозиційного становища згідною низиною управи заграниці політики, то сповнюють сей тяжкий обов'язок лише з огляду на поважне міжнародне положення монархії і на монарха, якому завдаємо свободний народний розвиток. За се маємо однак надію, що великий розум і доброта нашого монарха зрозуміє тяжке положення польського народа і витворить для нас таке положення, яке уможливить нам погодити почування нашого народа з вимогами заграниці політики. Для добра монарха маємо також обов'язок і право домагатися, щоби наші союзники (нім. правительство) числилися на будуче з почуваннями народів, котрі в хвилі найбільшої небезпеки мають лояльно разом боротися.

Міністер заграничних справ гр. Берхольц заявив, що з малими віймками виводи всіх бесідників не стоять в суперечності з основами його політики, іменно в напрямі обставання при сильних союзах, ведення реальній політики без проектів областної експансії і політики оборони інтересів монархії. Зміна положення на полудні викликала ся, що мусимо занести ся єї впливом на наші інтереси. Не маю причини сумніватися, що також балканські держави з своєї сторони подбають про утримання постійних і здорових відносин з сусідньою монархією. Конференції з болгарським прем'єром в Будапешті скріпили мене в тім пересвідченням і дали доказ оглянутої політики, яку хоче Болгарія вести мимо съвітлих побід. Посередній крок великодержави остав без відповіді на разі, але Порта найшовши ся в грізном положені, удали ся пряму до Болгарії о розмежуванні. Можемо собі лише бажати, щоб ті переговори довели чим скоріше до порозуміння. В розправі, яка виринула в наслідок політичних змін на полудні, поставлено на першім місці справу Альбанії. Як вже зазначено в італійській палаті приступом до порозуміння що до самоуправного уложення сего краю.

Наше і італійське становище полягає на тих самих основах. Якщо дехто подає в сумнів існування окремого альбанського народу, належить ствердити, що Альбанці мимо некорисних умов задержали віками своїх о-кремінші народні і етнічні питоменості. І коли нині Альбанці хотять собі присвоїти здобутки західної культури в висшій ступені, то сего наміру не можна уважати безнадійним.

У відповідь на запит дел. Лятура що до судьби консула Прогаски відповів бесідник, що супроти донесення сербського правительства про поведення консула під час заняття Прізреном і прослібі сего правительства, щоби заступити консула ім'ю особою — австрійського правительства звернуло ся з прошкюю до сербського о уможливлені безпосередній стрічі з Прогаскою. Дотичні переговори ще не покінчили, тому що сербське правительство заявило, що у військових властів стрічається з трудностями вислання спеціального післаництва до Прогаскою (слухайте!). Подібний випадок случився з нашим консулом в Мітровиці, котрому сербські військові власти відобрали свободу рухів. Нехай мені буде вільно висказати надію, що наше домагання зовсім узасаднене зі становища міжнародного права буде як найкорінніше зі сторони сербського правительства узгляднене і що з цілим натиском будуть піднімати старана о безпосередній порозумінні з нашим консулом (оплески).

На тім перервано засідання, слідуюче нині.

Війна на Балкані.

З поля борги.

Серби можуть похвалити ся гарною по-бідою: Сербське військо здобуло Монастир і взяло 50.000 Турків в полон, в тім числі всіх турецьких генералів, між іншими Зекі пашу і Феті пашу, б. турецкого посла в Білгороді, по довгій і тяжкій облогі.

Болгарам, судачи по телеграмах з Царгородом, зле веде ся. Праве і ліве крило болгарської армії під Катальджою мало понести погром, а Турки посунулися до Мурадді. Одну болгарську дивізію оточено. Турки здобули кільканадцять армат і, як хвалить ся Турки, взяли в полон 8.600 Болгарів, які вечером мають прийти до Царгороду. Більше число Болгар, особливе в кінноті, впало в руки Турків під Деркос. Армати турецкої флоти знищили болгарські припаси амуніції. Сі самі вісти говорять, що Турки знова здобули Серфідже. Однак потвердження сей вістки нема. Турецкі днівники пишуть про побідний випад турецкої залоги в Адриянополі.

Англійські і німецькі диплосці, які були на полі бою, повернули до Будапешту, бо головна кватора днівників в Старій Загорі зісталася розвязана. Сі диплосці розказують, що в останній час не могли висилати ніяких вістей з причини дуже острої цензури. Розказують далі, що положення по обох сторонах є вельми тяжке, по болгарській стороні головною зою тяжкого терену, в останніх днях розмоклого через повені — а по турецькій стороні через холеру, яка впрочім вже й в болгарській армії шириться.

До Льондона доносять з видна останніх борб на лінії Катальджі, що воєнні операції обіймали лінію від Панас Бургас аж до Гамідіє. Се чоло було сильно укріплене і оборонюване арматами Крупа. Болгарська артилерія мала дуже лихе становище, через цілій день можна було бачити, як турецькі кулі падали між болгарські ряди і приносили страшне знищення; була ся безуслівно наймогучіша битва артилерії від часу російсько-японської війни. В полудні зачала ся карабінова пальба. Болгари висунули ще в начі піхоту і старали ся піхотою сформувати проломану турецького становища, однак мусили небавом понехати свій намір. Болгари стріляли за високо, їх стріли не приносили многошкоди.

Битва коло Катальджі — як доносять з Царгородом — зачала ся знова вчера о год. 10. рано. Комендант флоти телеграфував в Деркос, що з сили гуку болгарських арматних стрілів здогадував ся, що Болгари цофують ся до Чорлю.

Одже під Катальджою не веде ся Болгарам, вимученим і здесякотваним війною. Ще гірше веде ся ім під Адриянополем, бо зачувають, що болгарське військо покинуло становище під Адриянополем, так, що облогу вести ме хоробріша сербська армія. Болгари відмашерували на лінію Катальджі своїм у поміч.

Чорногорцям — як ми вже писали — удало ся заняти порт Сан Джовані ді Медуа. По овладі Чорногорцями сего міста в неділю около 3.000 Турків старалося прогнати чорногорському з занятого становища. По кількогодин-

ній борбі Чорногорці відперли Турків і розігнали. Чорногорці мали 100 вбитих і ранених.

Греци заняли острів Ікарію. З Солуя доносять, що на турецькій канонірці вивішено грецькі хоругви. Сконфісковано три малі турецкі військові кораблі.

Холера.

Поверх 100 случаїв холери зайшло в Царгороді коло Гагія Софія, де видавано їду убогому населеню. Урядово доносять, що протягом останнього дня було в Царгороді 54 случаїв холери, а 14 случаїв смерті. „Berl. Tagebl.“ доносить, що холера під Катальджою шириться в так страшний спосіб, що денно умирає близько 5.000 (!!) людей. Наслідком сеї недуги Турки взагалі не будуть могли ставити опору. Сільське населене зпід Царгороду втікає до міста і заносить поширені.

Переражаючі відносини панують в Сан-Стефано, де серед тамошніх резервістів холера забирає близько 200 осіб. На улицях міста лежать недужі і померші (!!).

Сторожа великодержав в Царгороді.

Відділ моряків всіх заграничних військових кораблів, які мають вступити на сушу, будуть приміщені в різних будівлях і займуть становище в середині міста, звідки будуть могли розвесті кордон для замкнення головних улиць. Австрійські війські кораблі „Адмірал Спавн“ і „Астерн“ висадять на сушу, перший 50 лютого, другий 30. Будуть они приміщені в будівлі союзного Банку в Галаті і в австро-угорській школі в Сан-Стефано. Адмірал Спавн буде відомим для замкнення головних улиць. Сербія звернула ся на Егейське море, або послугувала ся дельматинським портом, в неможливі до приняття так само, як предлога самоуправи Альбанії. Після Франції, Росії і Англії явилися у сербського правительства і удилили їм рад в напрямі заняття мирового становища; таку саму раду дали посли Німеччини і Італії.

Сербська печать уважає застірку з Австро-Угорщиною заостреною. Сербська печать уважає застірку з Австро-Угорщиною заостреною.

„Wiener Allg. Zeit.“ доносить з Білгорода, що австро-угорський посол Угорон в справі афери консула Прогаски поробив представлені сербському правительству. Сербські урядові круги висловлюють жалю над цілою подією з консулом Прогаскою, однак з військових згайдів в річию конечною цілковите відтінене обласні, де находити ся головна військова управа.

Після добре поінформованих кругів Болгарія уважає за можливі інтервеніони між Сербією і Австро-Угорщиною, але крім дипломатичної помочі не думає умати ся за Сербією.

Інформації „Voss. Ztg“, вache bi на консулові Прогасці довірено насильства, а австро-угорські хоругви зневажено, з урядової сербської сторони перечуті. Ні хоругви не знеславлено, ні консулові не завдано насильства.

Предсідник міністерств Пасич відповів на представлення австро-угорського, італійського і німецького посла, що дискусія над турецким побережем в Адрії мусить бути відрочена до хвилі, коли стануть очевидні остаточні висліди теперішньої сербско-турецької війни.

Становище Росії.

„Rossia“ пише про становище, яке Росія буде мусіти заняти в подібних справах, що випливають з ліквідації війни на Балкані. Російське правительство всупереч твердженю непокликаних личностей потрафить застегти собі свободу ділання і нічим не вязане руко водити ся виключно російськими інтересами.

Независима Альбанія.

З політично-католицьких кругів, інтересованих в розвязанні альбанської війни, довідуються ся днівники, що альбанська шляхта збереге ся симі дніми для проголошення независимої Альбанії. Альбанія буде піднесенна до ряду королівств і стане на рівні з іншими балканськими державами. На альбанський престол висмотрено одного з німецьких католицьких князів. Говорять про князя Карла Урата, брата князя Вільгельма, з бічної лінії віртемберзького дому. Депутація Альбанії, під проводом Галіль паші відкликала ся до великодержав в справі независимості Альбанії.

НОВИНКИ.

— Календар. В середу: руско-кат.: Ероні і Лазарі; римо-кат.: Фелікс. — В четвер: руско-кат.: Михаїла Архангел.; римо-кат.: Введені Вогород.

— Прощане Преосв. Еп. Микити Будки. В неділю дня 17. с. м., о 7. год. вечером уладили питомці гр.-кат. духовної семінарії у Львові, в своїй читальні ім. М. Шашкевича прощане Преосв. новоіменованого Епископа для канадських Русинів о. Будки. В згаданім часі вібралися кромі цитомців і ректора, також і запрошені съвітські люди. По відспіванню хором „кантати“ Січинського, „Услиши Господи молитву мою“ В. Лірина і „Боже мой“ Григорієві, як також по промові богослова ІІІ. р. р. Стельмаха і декламації: „В съвіт за очі“ Ленкого, удалися всі присутні на запрошене о. ректора до ректорських съвітниць, де ждала на них приготована вечера. Під час неї тоастували в честь нового Епископа о. ректор др. Боян, голова „Українського товариства св. Рафаїла“ радник Т. Ревакович в імені сего товариства, а в імені съвітської інтелігенції кр. інспектор др. Копач. Преосв. о. Микита подякував всім зібраним, почим по відспіванню „Многі літа“ гості розійшлися пізноюночію домів.

— Переселенчий рух до Америки. Статистичні дані переселеної комісії в Новім Йорці вказують, що сего року було найбільше переселення. I так: в останніх 10 місяцях прибуло там 750.553 переселенців, се значить що 200.000 більше від 1911. р. Догадуються, що в кінці 1912. р. число переселенців переступить мільйон. Американські часописи твердять, що сей рік буде незвичайним в американській історії переселення. Найбільшу частину переселенчого контингента достарчили держави: Австро-Угорщина, Росія і Італія.

— Відомін протиросійських демонстрацій. Під час передвчарної демонстрації під бурсою „Народного Дому“ поранено настоятеля бурси В. Мельника, вихованців бурси: Зазуло, Ниряка і Бодреччука. Від стрілів зі сторони бурси поранений легко: М. Оприск, столяр, Й. Дембіцький, швець, Т. Гузар мулляр і С. Гришин. Таже ранених застоснила ратункова поготова; нікому не грозить небезпека смерті.

— В часі демонстрації арештовано: 1) Гриця Нічку, студ. прав., 2) Омеляна Гузара, студ. філ., 3) Костя Лисаківського, учень VI кл. гімн., 4) Миколу Ціпку, зелінничого сторожа, 5) Федора Мулярчика, помічн. друкарського, 6) Івана Балтуру (русофіл), уч. VIII кл. гімн., 7) Евгена Янкевича, уч. VIII кл. гімн., 8) О. Горака, челядн. переплетничого і 9) Северина Яремкевича, студ. політехніки. З арештованих єсть по переслуханю на інспектії поліції відставлено до арештів карного суду, а прочих оставлено на вільній стопі.

— Фотографії на війні. З поля бою доносять про замітні подобії. Перед борбою, під час і по борбіявляється в головних кватирах, на боєвій лінії, в таборах і в лазаретах много цивільних осіб з фотографічними приладами і виловлюють цікаві моменти, драматичні сцени і грізні хвили. Деякі з них так запалюють, що хотіли би іти навіть там, де свищуть куї. Також і дуже много офіціїв має при собі фотографічні прилади, якими знимають нераз дуже цікаві образки. Навіть деякі жінки, які вступили в службу Червоного Хреста, займаються фотографуванням. Розуміється, що не обійшлося там і без заводових фотографів, які знемають види для кіно-театральних представлень. Деякі з них привезли з собою охоронні сталеві паравани, які не перепускають куль. Не одному з них удалося зібрати величезні цікаві сцени. Історія сеї війни матиме найчисленніші і найправдавіші ілюстрації.

— Театральна статистика. Парискі дневники подають цікаву статистику чинних театрів в Європі. Найбільше сталих театрів має Франція, іменно 596. По Франції слідує Італія з 544 театрими, відтак Англія 372, Німеччина 364, Іспанія 228, Австрія 216, Росія 149, Бельгія 94, Голландія 41, Швейцарія 40, Швеція 38, Норвегія 29, Сербія 18 театрів і т. д. Під зглядом фінансового вивіновання представляють ся найбільше німецькі театри, а передовсім оба кольські театри, які в 1910. р. одержали 659.000 м. запомоги. З поміж монархів пайщедрішим є для театрів австрійський цісар. Надворна опера в Відні одержує постійно 600.000 К, а надворний театр 400.000 К річної субвенції. Крім сего підпомагає цісар з власної скарбниці чеський і німецький театр в Празі і два театри в Пешті. Німецький театр видає на берлінську оперу річно 900.000 м, а на драму 400.000 м. В Парижі одержує Велика Опера 890.000, комічна Опера 300.000, а

Комедія 240.000 фр. річної правительства субвенції. В Італії одержують великі театри головних міст субвенції від магістратів. В Росії в цілій ряд державних театрів, крім сего двіродержава ділкі музичні консерваторії і школу балету.

— Запас вугілля на земській кулі. Недавно відбутий з'їзд геологів зазивав ся обчисленням скількості вугілля на всій земській кулі. В Австрії, в глибині до 1200 метрів обчислено запас камінного вугілля на 2900 мільйонів тон, брунатного вугілля 12.250 міл. тон. Імовірний запас камінного вугілля виносить даліше 25.417 і брунатного 1463 мільйонів тон. Разом отже 42 мільйордів тон. Запаси в глибині від 1200 до 1800 метрів, є ще значніші. Тайний радник Енглер в Карльсруе обчислив запаси вугілля на всій земській кулі ось як: Запас вугілля в Європі виносить 700 мільйордів тон, з сего припадає на Німеччину 416 мільйордів тон. Велика Британія має 193 мільйорди, Бельгія 20, Франція 19, Росія 40 мільйордів тон.

Перше місце під зглядом продукції займають Зединені Держави північної Америки. Мають они 680 мільйордів тон. Європа разом з Америкою мають разом 1400 мільйордів тон вугілля. Всі інші частини мають в приближенні також стільки вугілля — майже отже разом округло 3.000 мільйордів тон запасу вугілля. Коли взяти нинішнє запотребоване вугілля на 1109 мільйонів тон на рік, то Німеччина має запас на 3000, а Велика Британія на 700 літ, решта Європи на 900 літ, а Північна Америка на 1700 літ.

— Посол ватажком опришків. З Петербурга доносять, що поліція арештувала там б. посла до П. думи Гусевиця, котрій мав бути ватажком злочинців і опришків. Ватажка ся оперувала головно в Петербурзі. Останніми часами вломився Гусевиця до палати гр. Троїцького і доконав крадежі на 30.000 рублів.

Оповістки.

— Вінчане п. Евгена Перфецького, концепціста кр. Видлу і звісного артиста-скрипака, з п-юкою Марією Кацківною відбудеться дія 26. с. м. о 12. год. в церкві св. Юра у Львові.

— Красна Рада шкільна затвердила в учительському званні, надаючи ім титул професора, отих дійсних учителів в середніх школах: о. Я. Каміньского в реальній школі в Раві руській, о. Ом. Кормоша в філії гімн. в Самборі; іменувала І. Турского, тимчас. школ. інспектора в Снятині сталим шкільним окр. інспектором в IX. кл. ранги; іменувала заступниками учителів в середніх школах: В. Браха в філії гімн. в Самборі, П. Пелеха в руск. гімн. в Тернополі, Л. Віхра в гімн. в Товмачі і о. Байгерта заступником катехита в муж. учит. семінарії в Станіславові; іменувала в народних школах: Л. Тенчаровську учит. ж. 6-кл. школ. в Перемишлянах, Б. Банівну учит. ж. 6-кл. школ. в Калуші. С. Малішову учит. ж. 6-кл. школ. в Турці, о. Т. Пасічинського гр.-кат. катехитом в муж. 4-кл. школ. ім. Конарського в Перемишлі, І. Келлеру учит. нар. 4-кл. школ. получ. з виділовою ім. св. Станіслава Костки в Перемишлі, В. Дубицького учит. 4-кл. школ. в Золотниках; учителями-камінами 1-клас. школ: С. Ромпаль в Небішанах, Е. Оліяка в Хоросткові і В. Левицьку в Медині голівській.

Телеграми

з дні 19. листопада.

Река (Урядово). Сербське і чорногорське військо заняло вчера вечером Алессіо.

Білгород. В Монастирі заполнено 40.000 турецкого війска.

Берлін. З Солуня доносять, що вчера прийшло до бійки межи грецькими а болгарськими офіцірами.

Будапешт. Мимо дуже напруженої положення межи Австро-Угорщини а Сербію, уважають міроздатні круги вибух війни за виключений і жиуть повною надією, що покінчить ся все миром полагодженем.

Магдебург. „Magdeburger Ztg“ доносить з Львовом, що Англія відкинула домагання Сербії в справі пристані над Адрійським морем.

Надіслане.

(За сюю рубрику Редакція не відповідає).

Оборонець

Евстахій Юрчинський

ем. ц. к. судия отворив канцелярію
в Чорткові. 460(3)

Конкурс.

В „Рускім Інституті для дівчат“ в Перешибли в зараз вільна посада учительки музики на фортепіані.

Першеньство мають укінчені консерватористки.

Зголосені в документами належить слати до Заряду „Руского Інститута для дівчат“ в Перешибли. 459(3)

ЦЕРКОВНА ТОРГОВЛЯ „ДОСТАВА“

Львів, ул. Руска 20. — Станіславів, ул. Смолинська 26.

Удіржує найкращий вибір всіх церковних річей. — Злучає найкращі артистів для виготовлення іконостасів, престолів, кивотів і др. Приймає в Львові золочені чаші великої направки.

З дніна досі загальні придання. 366(80c)

Музичні інструменти як скрипки цитри, клярнети, труби, мандоліни і т. д. а також ровери та прибори до тихож, поручас по дешевих цінах як деяниде: Укр. високій дім „ОРКАН“ Львів, Коперника 18. Соколам і Січам, ученикам і учителям великий опуст. Також на рати. 388(20)

Накладом Piusverein-y появилися гарно виконані ілюстровані переписні листки в малюнках артиста-маліяра Асмана, які представляють найбільше займаючі сцени з другої турецкої облоги Відня.

С листки висилася

Kanzlei des Piusvereines,

Wien, I. Bäckerstrasse 9.

по 1К 60 с за серію (20 листків) разом з поштовою оплатою. Поодинокий листок коштує 10 сот. Замовлення належить висилати на висше згадану адресу.

Рух зелізничних поїздів

обов'язуючий з днем 1. мая 1912 р. після часу середньо-європейського.

Замітка. Поїзди по спільні означені грубим друком. Години нічні від 600 рано означені підчеркненем чисел мініутових.

Bigisid зі Львова

з головного дівця:

Do Krakova: 12:35, 3:40, 8:22, 8:35, 2:05\$, 2:45, 3:45*, 5:46†, 6:05, 7:00, 7:30, 11:10.

*) до Ряшева, §) від 15/5 до 30/9 включно що дні, †) до Мишані.

Do Pidvolochisk: 6:10, 10:35, 8:216, 2:27, 2:50†, 8:40, 11:13.

†) до Красного. §) від 15/5 до 30/9 включно що дні.

Do Chernovets: 2:50, 6:10, 9:15, 9:37, 2:25, 3:05*, 6:28†, 7:58*, 11:00.

*) до Станіславова. †) до Коломиї. *) до Ходорова кожного попереднього дня перед неділею і святом.

Do Stryja: 6:00, 7:30, 10:02 \$, 1:45, 6:50, 11:25. §) від 16/6 до 8/9 включно лише в неділю і рим.-кат свята.

Do Sambora: 6:58, 9:05, 3:50, 10:56.

Do Sokala: 7:35, 2:21, 8:00, 11:35†.

*) до Рави рускої (лише в неділі).

Do Jaworowa: 8:40, 5:45.

Do Pidgascz: 5:55, 4:53.

Do Stojanowa: 7:55, 6:00.

з дівця „Львів-Підзамче“:

Do Pidvolochisk: 6:25, 10:55, 2:29*, 2:42, 3:07†, 9:01, 11:30.

†) до Красного. *) від 15/5 до 30/9 включно що дні.

Do Pidgascz: 6:09, 1:21*, 5:15, 10:40\$.

*) лише до Винник. §) до Винник лише в суб